

Marcel Levi

Onze parlementariërs
zien het niet of
willen het niet zien

VINCENT BOON

Twee maten

Vroeger vond ik jaarverslagen nogal saai en regelmatig verdwenen ze dan ook ongelezen in de prullenmand. Maar dat is nu wel anders geworden. Mijn collega en financiële *whizz-lady* Frida van den Maagdenberg is namelijk dol op jaarrekeningen, verslindt ze per kilo, leest ze van A tot Z en vooral ook tussen de regels. En dat blijkt een beetje besmettelijk, want ik begin er ook plezier in te krijgen. Financiële jaarverslagen zijn namelijk onuitputtelijke bronnen van interessante maar soms ook van stiekem verborgen informatie. Een van de laatste ontdekkingen van Frida gaat over het maken en uitkeren van winst door zorginstellingen en met name zbc's (zelfstandige behandelcentra). U en ik dachten dat dit niet was toegestaan en Tweede Kamerleden zijn alweer weken aan het kibbelen of dit de komende jaren zo moet blijven. PvdA, CDA en SP hebben recentelijk een gezamenlijke initiatiefwet ingediend om het verbod in stand te houden. Maar ondertussen gebeurt dit alles gewoon al jarenlang middels een ingenieuze U-bochtconstructie.

Wat is de truc? De vergunning voor het verlenen van zorg is geregeld in de Wet toelating zorginstellingen (WTZi). Daaraan gekoppeld is ook het verbod op winstuitkering. Maar wat doen de betreffende zbc's? Die contracteren de zorg met de bv die de WTZi-vergunning heeft en besteden die vervolgens volledig uit aan een wirwar van eigen dochter- en moeder-bv'tjes, die natuurlijk niet vallen onder het verbod op winst maken en uitkeren. In feite zijn de organisaties die de WTZi-vergunning hebben dus lege hulzen.

Met dezelfde truc kunnen bestuurders van zbc's ook tamelijk gemakkelijk ontkomen aan allemaal regels die gelden voor goed bestuur van een zorginstelling. Zo kunnen ze bijvoorbeeld ontsnappen aan de beperkingen van de Wet normering topinkomens (WNT), die het maximumsalaris van bestuurders regelt. Want die geldt natuurlijk alleen voor de instelling met de WTZi-vergunning. En laten de bestuurders van de zbc's nou net hun eigen beloning niet via die WTZi-bv geregeld hebben. In de jaarverslagen worden de beloningen van de zbc-bestuurders op nul gezet of wordt verwezen naar een vergoeding die de bestuurders via een moeder-bv of zusteronderneming ontvangen. En die is niet openbaar en daarvoor gelden ook geen regels. Het is evident dat hier met twee maten wordt gemeten. Aan de ene kant de conventionele zorginstellingen, die zwaar onder een vergrootglas liggen van ontelbare instanties en kritische politici, en aan de andere kant zelfstandige behandelcentra die met trucjes de regels simpelweg kunnen ontduiken. Onze talrijke toezichthouders lijken op dit punt volledig in slaap gesukkeld. En onze geachte parlementariërs, die hijgend van incidentje naar incidentje hollen, zien het niet of willen het niet zien, want zbc's zijn hip en brengen de 'noodzakelijke vernieuwing'. Het is tamelijk verbijsterend dat sommige van die leuke en bij onze politici zo favoriete ondernemende en innovatieve zbc's de vernieuwing vooral zoeken in het vinden van omwegen om geld uit de gezondheidszorg te trekken en regelgeving te ontduiken. ■